

SÈRIE 1**Exercici 1** (3 punts)

1.1. El ideograma o metàfora visual és un petit dibuix que es fa servir per a substituir conceptes abstractes tals com l'amor, el dolor o la son. Els ideogrames dibuixats poden ser variats, tot i així hi ha una sèrie d'elements universalment acceptats com a estàndards: l'amor es simbolitza amb cors al voltant del personatge enamorat, el dormir es simbolitza amb un tronc que poden estar serrant, i tenir una idea amb una bombeta que s'encén. Es valorarà positivament qualsevol aportació original del alumne si es prou entenedora com a metàfora visual del que se li demana. (1 punt)

1.2. Les línies cinètiques són artificis gràfics que simbolitzen la mobilitat dels personatges i dels objectes. És un recurs per resoldre la manca de moviment i l'estatisme que defineixen el còmic. (1 punt)

1.3. Una de les tècniques narratives pròpies del llenguatge del còmic es l'ús del globus; els globus són els contenidors de les locucions dels personatges que parlen, la procedència dels quals s'indica amb una cua, ratlla o delta invertit dirigit a l'emissor de la locució inscrita. Quan en lloc d'una ratlla la indicació es fa amb petits pontets es dona per establert que el personatge està pensant. El dibuix ha de reflectir aquesta definició. (1 punt)

Exercici 2 (7 punts)**OPCIÓ A**

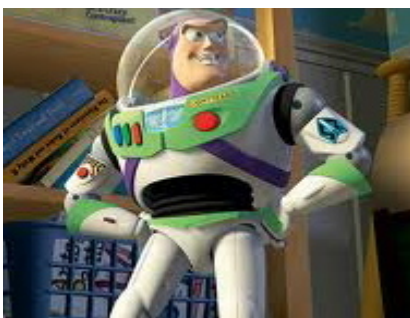
2.1. Es tracta que l'alumne identifiqui clarament els diferents tipus de plans que es fan servir en qualsevol narració audiovisual i sigui capaç de reproduir-los correctament. Els plans que s'han de dibuixar han de correspondre aproximadament a la següent sèrie de fotogrames:

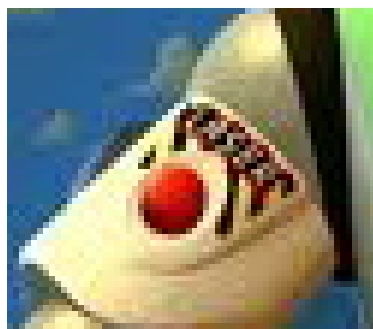
Pla Mitjà

Primer Pla

Pla Americà

Pla Detall

(3 punts)

2.2. La **falta de ràcord**, consisteix en la variació de qualsevol dels elements visuals que apareixen al fotograma, com ara fer desaparèixer alguna cosa, o afegir un element nou que en el pla anterior no hi era.

El **salt d'eix**, en anglès *crossing the line*, és un error que consisteix en la inversió sobtada i injustificada de l'angle de visionat que té l'espectador de la pel·lícula. Per exemple, si en un diàleg apareixen seguits dos plans dels personatges que parlen mirant en la mateixa direcció.

Es valorarà la capacitat de l'alumne de mostrar gràficament en què consisteixen aquests errors.

(4 punts)

OPCIÓ B

2.1. (4 punts)

Es valorarà la capacitat d'anàlisi visual de la imatge proporcionada i la corresponent argumentació. Es previsible que l'alumne o alumna no podrà desenvolupar – o ho farà d'una manera hipotètica o intuïtiva- els aspectes que no es puguin deduir d'un anàlisi purament visual o dels quals no se li proporciona informació. Cal pressuposar també que l'alumnat d'aquesta matèria pot no haver tingut una formació sistemàtica o completa sobre la Història de la Fotografia.

Es valorarà molt positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria i parcialment, encara que l'anàlisi no sigui del tot precís.

A tall de referència i context:

-Ordre de lectura i recorreguts visuals: L'alumne ha d'indicar que el que es veu primer és la dona en contrast amb la llum que il·lumina l'escena i que procedeix, -podem suposar- d'un fanal situat fora de camp a la dreta de la imatge, i que a l'hora que il·lumina els aparadors tancats de les botigues del fons, deixa en total penombra el rostre i l'aspecte de la prostituta parada a la cantonada. La mirada de l'espectador és guiada doncs per una llum que en realitat no li mostra res, sinó que li amaga tot, i que converteix la figura de la dona en un ésser anònim i sense personalitat, en un símbol del que és i del que fa. La mateixa llum ens dibuixa l'ombra de la dona com a complement d'aquesta imatge anònima. El recorregut visual va doncs de dreta a esquerra fent un zig zag que acaba en la fuga de l'ombra al extrem inferior esquerre.

-Estructura de la imatge: La imatge té només tres elements la prostituta, l'edifici de la dreta i el carrer parisenc –terra i botigues-. La figura de la dona ocupa el lloc central i preeminent de la imatge, la seva solitud reforça el seu protagonisme i a la vegada la converteix en un element estrany en aquest escenari nocturn. El carrer serveix de marc i d'escenari per a la dona, magnificant la seva solitud i la sordidesa de la seva situació.

-Valoració cromàtica: es tracta d'una fotografia en blanc i negre que fa servir aquesta gama cromàtica expressament per reforçar l'idea de naturalisme i situació espontània. La gama de grisos permet establir diferents plans de comprensió, destacant la figura de la dona, totalment en negre, al centre dels elements que l'envolten. L'alumne també pot destacar el paper que juguen les ombres com a contrast cromàtic amb la forta llum del fanal en fora de camp.

-Textures: podrien destacar bàsicament tres tipus principals de textures. La primera és la de la dona, amb el simbolisme que això comporta en la figura de la seva projecció personal. La segona textura destacable seria la de la persiana de la botiga que té al seu darrera, en primer pla per l'espectador, una textura de onades que pot recordar un temps passat. L'última seria la del fons de la fotografia on es fonen l'asfalt amb les parets d'aquest barri popular de París, creant una imatge quotidiana però a l'hora irreal per l'absència total de vida.

2.2. (3 punts)

Es valorarà molt positivament l'abundant utilització de terminologia pròpia de la matèria.

Es tracta d'una fotografia analògica. La imatge està captada en un escenari natural, el carrer parisenc, i no ha sofert cap tipus de modificació ni procés de fotomuntatge, ens mostra una situació espontània, és un enregistrament documental d'una acció que estava succeint en un lloc i moment determinats. L'autor ha tingut cura de l'enquadrament i de l'expressivitat de l'acció del personatge, per tal d'elaborar una imatge inusual d'un fet quotidià en la vida nocturna del París d'entreguerres. La imatge es pot considerar un antecedent de la fotografia humanista que reflectia l'àmbit quotidià en la seva realitat amb una certa aurèola poètica.

SÈRIE 4**Exercici 1** (3 punts)

1.1. Diafragma i Obturador. Diafragma que mesura la quantitat de llum que passa per l'objectiu mentre l'Obturador és obert, i l'Obturador que regula el temps d'exposició, temps durant el qual entra llum a la càmera. (1 punt)

1.2. La lent d'aproximació o macro és un tipus de lent d'angle ample que serveix per enfocar i fer fotografies amb detall d'objectes molt petits i es fa servir per exemple a la fotografia d'insectes, de joies o d'experiments de laboratori. El teleobjectiu és un tipus de lent d'angle estret que serveix per enfocar i fer fotografies d'objectes situats en una posició distant de la càmera i es fa servir sobretot quan la càmera no es pot acostar a l'objecte per impediments com ara les dificultats del terreny, el perill o les mesures de seguretat, per exemple la fotografia de fauna salvatge. La diferència entre tots dos és l'angle de la lent. (1 punt)

1.3. Enfocar és l'acte d'aconseguir nitidesa sobre l'objecte que volem mostrar, modificant per fer-ho la distància focal de la càmera; enquadrar és seleccionar l'espai físic que volem que aparegui reflectit a la imatge final, situant-lo dins dels paràmetres de l'objectiu. (1 punt)

Exercici 2 (7 punts)**OPCIÓ A**

2.1. Es tracta de dibuixar una sèrie de 10 vinyetes que resumeixi l'acció. No s'ha de valorar tant la qualitat dels dibuixos com la demostració que l'alumne ha entès i sap aplicar els tipus de plans que donen continuïtat a l'acció. A sota de cada dibuix l'alumne ha d'identificar correctament de quin tipus de pla es tracta, bé amb el nom complet o amb les abreviatures habituals: PD, PP, PA, PG, GPG. Atès que es tracta d'una historieta, la mida de les vinyetes pot ser diferent. (4 punts)

2.2. No s'ha de valorar tant la qualitat dels dibuixos com la demostració que l'alumne ha entès i sap aplicar els conceptes demanats. Les definicions que s'han d'aportar són:

Onomatopeia: és la representació gràfica de la traducció fonètica d'un so determinat en el còmic. Al llarg de la història del còmic les onomatopeies més comuns s'han anat consensuant a través d'autors i països, de manera que s'han convertit en un llenguatge gairebé universal.

Línies cinètiques: són artificis gràfics que simbolitzen la mobilitat dels personatges i dels objectes. És un recurs per resoldre la manca de moviment i l'estatisme que defineixen el còmic.

Ideogrames: són petits dibuixos que fan servir per a substituir conceptes abstractes tals com l'amor, el dolor, la son, etc. Per exemple, l'amor es simbolitza amb cors al voltant del personatge enamorat, l'odi amb serps i llampecs que surten dels ulls i la son amb un tronc de fusta.

(3 punts)

OPCIÓ B

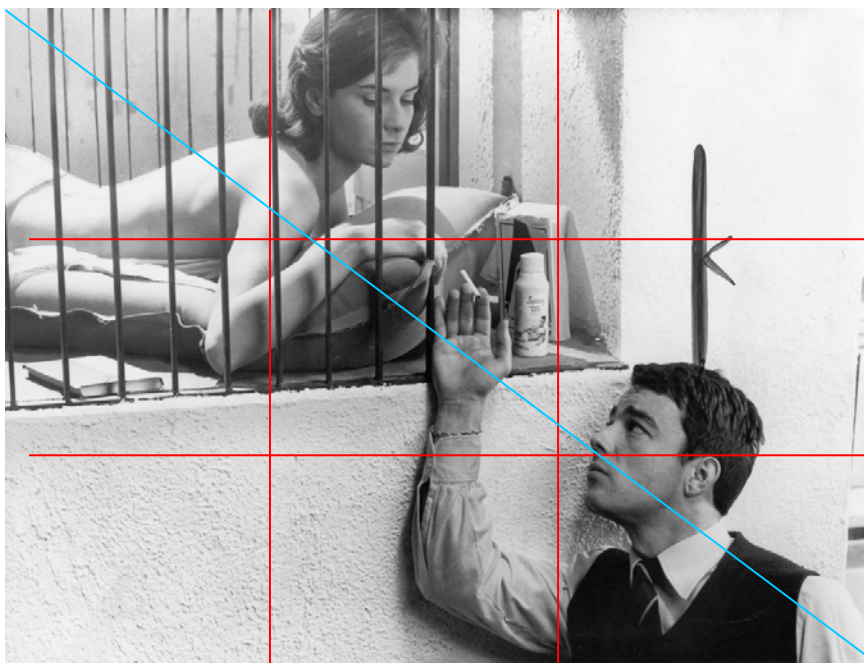
2.1. *Nouvelle vague* (en català Nova Onada) és com la crítica francesa, fonamentalment la influent revista *Cahiers de Cinema*, va denominar un nou grup de joves cineastes francesos que van començar a dirigir a finals dels anys 50 del passat segle. El grup té una voluntat comuna d'aconseguir la màxima llibertat d'expressió i també la major llibertat a nivell tècnic unida als baixos costos de producció. Les pel·lícules de la Nouvelle Vague es caracteritzen per la seva espontaneïtat, amb guions molt oberts, contenint grans dosis d'improvisació per part dels actors, en un esforç per mostrar-se "naturals", lluny d'artificis. Els rodatges es solien fer amb il·luminació natural, amb pocs mitjans i fora dels estudis tradicionals, utilitzant escenaris reals.

Els arguments giraven sobretot al voltant del desig de llibertat dels protagonistes, habitualment joves, que mostraven a la pantalla la voluntat d'imposar nous punts de vista basats en joia de viure la plenitud de la vida.

Com a directors destacats d'aquesta corrent cinematogràfica es poden citar els noms de Jean-Luc Godard, François Truffaut, Claude Chabrol, Alain Resnais o Agnès Varda. Entre les principals pel·lícules que van marcar i definir aquesta corrent hi ha títols com ara *Els quatre-cents cops*, *Hiroshima Mon Amour*, *Jules et Jim* o *Clèo de 5 a 7*, a més de la ja citada *À bout de souffle*.

(3 punts)

2.2. Han de dibuixar sobre el fotograma de la pel·lícula *Els cosins* dirigida per Claude Chabrol l'any 1959, el quadrant divisor de la llei de terços i explicar després com s'aplica la distribució dels personatges i els punts de fuga visuals per tal de destacar el contingut del fotograma.

Amb la llei de terços es divideix el fotograma en 9 rectangles iguals amb dues línies paral·leles horitzontals i verticals i es senyala la diagonal que marca l'ordre de lectura de la imatge, que en aquest cas coincideix amb la mirada del protagonista masculí. Amb l'encreuament de les línies queden dividits i remarcats els espais visuals amb més força dramàtica.

En aquest cas concret tenim que els personatges estan perfectament situats en dos dels tres eixos verticals. A més, amb la diagonal de la mirada de la protagonista ens adreça cap al noi i la mirada del noi cap a la noia situada a l'altre quadrant; queda en el quadrant central –amb tot el pes visual- la ma del protagonista a punt de tocar la de la noia. Finalment poden afegir els examinands els punts on es tallen les línies dels quadrants on hi ha major pes visual es coneixen com a punts de intersecció.
(4 punts)